

COMUNICATO n. 1945 del 29/06/2023

Traduzione in cimbrio

Augelekk an koordinamént vor di saitn un eleméntn Unesco boma vennt in Trentino

Da soin vil di saitn un di eleméntn boda soin khent darkhennt von Unesco in Trentino. Ma geat von zimmen von Dolomitten boda soin darkhennt azpe Dolomitten Schatz vodar Mentschhait Unesco, darkhenn boda iz khent zuargètt 'z djar 2009, sin atz zèrte universitét lirstüal inngeschribet in Progråmm Unesco Chairs. Da provintziàl Djunta pittar delibera vürgelekk von vitzevorsitar un asesór afte umbèlt Mario Tonina, hatt ågenump auzolega an koordiamént zoa az saibe destrat arbatn zbisnen in sèktör vodar provintziàl aministratziong un zoa azta saibe a pezzarna pintom zbinsen dar Provìntz un alle di åndarn emtar bodada hãm zo tüana, redanteda drau pinn istituzionen bosen zuarsteat saiz a livèl natzionàl saiz internatzionàl. Dar koordinamént bart soin vürgevüart von asesór Tonina, boda hatt kompeténtz übar in prodjèkt "Dolomiti patrimonio UNESCO" (un untar soinar delega von generàl diridjént von Dipartimént boda hatt disa kompeténtz). 'Z bartnda nemmen toal daz earst vo alln di vortretar von laüt boda nãstian un drauschaung di saitn un di eleméntn darkhennt in di progrèmm Unesco. Dar Dianst "Sviluppo sostenibile e aree protette" bart vürtrang di arbat vo sekretariàtt vo disan koordinamént.

Sin atz haüt in di Provìntz voTria soinda khent darkhennt Unesco dise saitn un elementn:

- Dolomiti Dolomiten Dolomites Dolomitis, inngeschribet 'z djar 2009 in di liste Bèlt Schatz Unesco;
- Di hüttla atz bazaar von uraltn zaitn von Alpm, inngeschribet 'z djar 2011 in di liste Bèlt Schatz Unesco;
- Adamello Brenta, inngeschribet 'z djar 2008 in di bèlt Nètz von Geopark Unesco;
- Resèrv Biosfera Alpi Ledrensi un Judicaria von dolomittn sin aftz Garda sea, inngeschribet 'z djar 2015 in progråmm Unesco Man and Biosphere;
- Cattedra Engineering for Human and Sustainable Development, vodar Universitét vo Tria, inngeschribet 'z djar 2011 in progråmm Unesco Chairs;
- Cattedra on Anticipatory Systems, vodar Universitét vo Tria, inngeschribet 'z djar 2013 in progråmm Unesco Chairs;
- Club Unesco vo Tria inngeschribet 'z djar 2011 in da Belese Federatziong von Feroine un Club Unesco.

'Z djar 2021 izta khent inngètt dar vorsch z'soina darkhennt in Club Unesco vo Lavròu Belvedere-Gschwent un Alpe Cimbra.

Vor bazta ågeat nãzostiana in geplèttra Unesco boma vennt in üsarne lentar: da autonome Provìntz vo Tria vor Dolomiti Unesco vürgevüart durch di Stiftung Dolomiti Dolomiten Dolomites Dolomitis Unesco vo disarn Stiftung di Provìntz iz da earst grunter; di Sopraintendentz vor daz kulturàl geplèttra vor bazta ågeat di hüttla atz bazaar von uraltn zaitn afte Alpm; dar Naturàl Park Adamello Brenta vor in Geopark Adamello Brenta; dar Bacino Imbriifero Montano (Bim) von Sarca vor di Reserv vo Biosfera Alpi Ledrensi un Judicaria von Dolomittn aftz garda Sea.

Vor bazta ågeat di Lirstüal Unesco un di Club Unesco, bodada soin in Provìntz vo Tria berdada nãsteat soin di emtar un feroine bodase hãm augelekk.

Segante ke in Trentino soinda alle dise saitn un elementn darkhennt un alle dise emtar un feroine boda arbatn vürzovürase, hattma übarlekk aztada saibe mångl zo legase panåndar zo maga arbatn pezzar un pittnåndar atz mearare sachandarn un süachan zo macha prodjèkte boda innvången mearare vo disan realtét. Ditz a iz dar koordinamént boda iz khent augelekk vodar prvintziål Djunta an vrait a 16 von prachant boda bart so in någeholf t in sèll boda mocht khemmen getånt vodar Schual vor in Teritòrdjo un di auzseng vo TSM.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)